

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені В. Н. КАРАЗІНА

SZKOŁA
EDUKACJI

BRITISH
COUNCIL

edcamp
UKRAINE

International
Inclusion
Foundation

ЗБІРНИК ТЕЗ

І МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ
І ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВЧИТЕЛІВ»**

**INNOVATIVE APPROACHES TO TEACHER TRAINING
AND PROFESSIONAL DEVELOPMENT**

I-TEACH 2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА
УНІВЕРСИТЕТ УОРІКА (Сполучене Королівство
Великої Британії та Північної Ірландії)
УНІВЕРСИТЕТ ГЕЛЬСІНКІ (Фінляндська Республіка)
ШКОЛА ОСВІТИ ПОЛЬСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОГО ФОНДУ
СВОБОДИ ТА ВАРШАВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ
(Республіка Польща)
БРИТАНСЬКА РАДА В УКРАЇНІ
ГО «ЕДКЕМП УКРАЇНА»
ІІФ — МІЖНАРОДНА ФУНДАЦІЯ З ІНКЛЮЗІЇ

ЗБІРНИК ТЕЗ

**І Міжнародної науково-практичної конференції
«ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ
І ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВЧИТЕЛІВ»**

2–3 жовтня 2025 року

I-TEACH 2025

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
NATIONAL ACADEMY OF PEDAGOGICAL SCIENCES
OF UKRAINE

V. N. KARAZIN KHARKIV NATIONAL UNIVERSITY

UNIVERSITY OF WARWICK
(United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland)

UNIVERSITY OF HELSINKI (Republic of Finland)

SCHOOL OF EDUCATION OF THE POLISH-AMERICAN
FREEDOM FOUNDATION AND THE UNIVERSITY
OF WARSAW (Republic of Poland)

BRITISH COUNCIL IN UKRAINE

NGO EDCAMP UKRAINE

IIF — INTERNATIONAL INCLUSION FOUNDATION

CONFERENCE PROCEEDINGS

of the First International Scientific Conference

**“INNOVATIVE APPROACHES TO TEACHER
TRAINING AND PROFESSIONAL DEVELOPMENT”**

2–3 October 2025

I-TEACH 2025

Ресстраційне посвідчення УкрІНТЕІ МОН України
№ 657/1 від 30.09.2025

Рекомендовано до розміщення в мережі Інтернет
рішенням Вченої ради Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна (протокол № 30 від 24 листопада 2025 р.)

Редакційна колегія:

Наталія МОРЗЕ, доктор педагогічних наук

Ольга ВИГОВСЬКА, кандидат політичних наук

Тетяна ГОЛОВАТЕНКО, доктор філософії у галузі освіти

Євген НІКОЛАЄВ, кандидат економічних наук

Анжеліна ПУГАЧ, кандидат педагогічних наук

Григорій РІЙ, доктор філософії з галузі «Гуманітарні науки»

Літературна редакція: Анжеліна ПУГАЧ

Дизайн обкладинки: Олена ВОЮТА

Верстка тексту: Євген НІКОЛАЄВ

Формат 70×108/16. В оформленні використано іконку Book by Shayan Lee, одержану на ресурсі The Noun Project. Усі матеріали перевірено на відсутність ознак порушень академічної доброчесності у системі StrikePlagiarism.

Інноваційні підходи до підготовки і професійного розвитку вчителів «I-TEACH 2025» : зб. тез I Міжнар. наук.-практ. конференції [Електронний ресурс]. Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2025. 315 с.

Innovative Approaches to Teacher Training and Professional Development “I-TEACH 2025”: conference proceedings of the First International Scientific Conference [Electronic resource]. Kharkiv : V. N. Karazin Kharkiv National University, 2015. 315 p.

У збірнику тез, представлених до I Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційні підходи до підготовки і професійного розвитку вчителів “I-TEACH 2025”», висвітлено результати досліджень учасників конференції, присвячених використанню штучного інтелекту в освітньому процесі, застосуванню інноваційних технологій у підготовці вчителів, освітньому лідерству і менеджменту, роботі освітян в умовах складних викликів.

Олена СТОЛЯРЕНКО

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри педагогіки і освітнього менеджменту
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського
olena-best@ukr.net

Оксана СТОЛЯРЕНКО

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов
Вінницького національного технічного університету
oksanny-81@ukr.net

Ольга ПНАСВА

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки і освітнього менеджменту
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського
pinolga00@gmail.com

СУЧАСНІ КОНЦЕПТУАЛЬНІ МОДЕЛІ ПЕРСОНАЛІЗОВАНИХ НАВЧАЛЬНИХ ТРАЄКТОРІЙ

Актуальність дослідження. Сучасна система освіти перебуває у стані трансформації, що зумовлена глобальними викликами: швидким розвитком технологій, змінами на ринку праці та запитом суспільства на індивідуалізацію. У цих умовах уніфіковані навчальні програми, орієнтовані на «середнього» здобувача, втрачають свою ефективність. Натомість актуальності набуває концепція персоналізованих навчальних траєкторій, яка дозволяє враховувати унікальні потреби, інтереси, попередній досвід та цілі кожного здобувача освіти, забезпечуючи його максимальну самореалізацію та готовність до викликів сучасного світу.

Постає необхідність розроблення та впровадження науково обґрунтованих концептуальних моделей, які дозволили б ефективно реалізувати цей підхід в освітній практиці. Це потребує не лише теоретичного осмислення, а й адаптації світового досвіду до національних особливостей і технологічних можливостей освітніх закладів. Недооцінка або відсутність системного підходу до формування персоналізованих траєкторій може призвести до зниження мотивації до навчання, неповного розкриття потенціалу здобувачів освіти та, як наслідок, неконкурентоспроможності випускників.

Проблема індивідуалізації та персоналізації навчання є предметом активних досліджень як в Україні, так і за кордоном. Зарубіжні науковці, зокрема Х. Еріксен (Eriksen, 2017) та М. Гілберт (Gilbert, 2019), вказують, що персоналізовані навчальні траєкторії є ключовим елементом сучасної освіти, оскільки вони сприяють розвитку навичок саморегуляції, критич-

ного мислення та вирішення проблем. Вони наголошують на важливості технологій, які дозволяють автоматизувати процеси адаптації та моніторингу прогресу.

В Україні проблему персоналізації освіти також активно досліджують. Праці С. Гончаренка (Goncharenko, 2011), І. Беха (Bekh, 2012) та О. Овчарук (Ovcharuk, 2010) становлять теоретичну основу компетентнісного підходу, що є підґрунтям для розроблення індивідуальних освітніх траєкторій. Дослідження, присвячені цифровим інструментам в освіті (Вуков, 2014), також є важливим внеском у розуміння технологічних можливостей для реалізації персоналізації. Однак, незважаючи на наявні напрацювання, залишаються малодослідженими питання інтеграції різних концептуальних моделей персоналізованих траєкторій в єдину систему, а також їхньої практичної імплементації з урахуванням поточних викликів.

Метою дослідження є теоретичний аналіз, систематизація та обґрунтування ключових концептуальних моделей персоналізованих навчальних траєкторій, а також окреслення перспектив їхнього застосування в українській системі освіти. Дослідження фокусується на виявленні та описі різних підходів до формування індивідуальних освітніх програм, які враховують унікальні потреби, інтереси та здібності здобувачів освіти. Воно базується на аналізі світового та українського досвіду.

Результати дослідження. Виокремлено та описано чотири основні моделі: модель «Навчання впродовж життя», модель на основі індивідуального освітнього плану (ІОП), адаптивна модель на основі технологій та гнучка модель на основі проєктної діяльності. Також наголошено, що ці моделі можуть комбінуватися, утворюючи гібридні варіанти, які найкраще відповідають потребам конкретного освітнього закладу

Персоналізована навчальна траєкторія — це індивідуальна освітня програма, що відображає унікальні освітні потреби, інтереси, цілі та здібності здобувача освіти. На відміну від індивідуального освітнього плану (ІОП), який часто є лише набором дисциплін, траєкторія є динамічною та гнучкою, охоплює не лише формальне навчання, а й позааудиторну діяльність, проєктні роботи, стажування та самоосвіту. Траєкторія формується на основі діагностики початкового рівня знань та навичок, постійного моніторингу прогресу та зворотного зв'язку.

У сучасній педагогічній теорії та практиці виокремлюють кілька основних концептуальних моделей, що становлять основу формування персоналізованих навчальних траєкторій.

Перша модель передбачає формат «Навчання впродовж життя» (Lifelong Learning Model) і базується на ідеї, що освіта не обмежується певним віковим періодом чи освітнім закладом. Персоналізована траєкторія є неперервним процесом, що охоплює формальну, неформальну та інформальну освіту (Eriksen, 2017). У цій моделі студент постає як суб'єкт, який самостійно формує власний освітній шлях, обираючи курси, тренінги, проєкти та стажування відповідно до поточних потреб та майбутніх кар'єрних цілей. Ключовим елементом є розвиток навичок самонавчання, критичного мислення та адаптивності.

Однією з найпоширеніших у вищій освіті є *модель* на основі індивідуального освітнього плану (ІОП). Вона передбачає, що здобувач освіти спільно з викладачем-куратором або наставником формує індивідуальний навчальний план, обираючи дисципліни з переліку варіативних компонентів освітньої програми (Ovcharuk, 2010). Ця модель є більш структурованою, але може бути недостатньо гнучкою, якщо набір дисциплін є обмеженим. Її ефективність значною мірою залежить від рівня розвитку діагностичних інструментів та компетентності наставників.

Адаптивна модель на основі технологій (Adaptive Learning Model) використовує цифрові технології та штучний інтелект для автоматичної адаптації навчального контенту та завдань під рівень знань та швидкість засвоєння матеріалу кожного здобувача освіти. Системи адаптивного навчання аналізують відповіді здобувачів освіти, виявляють прогалини у знаннях та пропонують персоналізовані рекомендації (Gilbert, 2019). Ця модель дозволяє максимально індивідуалізувати процес навчання, проте її ефективність залежить від якості алгоритмів та повноти бази даних.

Гнучка модель на основі проєктної та проблемно-орієнтованої діяльності зосереджена на практичній діяльності. Замість вивчення окремих дисциплін, здобувач освіти працює над комплексними проєктами, вирішуючи реальні проблеми. Траєкторія формується залежно від обраного проєкту, а необхідні знання та навички здобуваються в процесі його реалізації. Цей підхід сприяє розвитку критичного мислення, навичок співпраці, креативності та інших ключових компетенцій (Hordynskyi, 2021).

Висновки та перспективи подальших досліджень. Персоналізовані навчальні траєкторії є одним із найбільш перспективних напрямів розвитку сучасної освіти, що дозволяє відповідати на виклики глобалізації та технологічних змін. Розглянуті концептуальні моделі — «Навчання впродовж життя», ІОП, адаптивна та проєктна — не є взаємовиключними, а можуть комбінуватися, утворюючи гібридні моделі, що найкраще відповідають потребам конкретного освітнього закладу.

Впровадження цих моделей в Україні потребує насамперед модернізації законодавчої бази для надання освітнім закладам більшої автономії у формуванні програм; розроблення методичного забезпечення для викладачів щодо створення та супроводу персоналізованих траєкторій, інтеграції сучасних цифрових технологій для автоматизації та адаптації навчального процесу; формування нової освітньої культури, де здобувач освіти є активним суб'єктом, а викладач — наставником та модератором.

Подальші дослідження у сфері персоналізованих навчальних траєкторій (ПНТ) є багатограними та мають значущість для розвитку сучасної освіти. Одним із ключових напрямів є розроблення ефективних методик діагностики початкового рівня компетенцій студентів та моніторингу їхнього прогресу в межах ПНТ. Це дозволить викладачу краще адаптувати навчальний процес до індивідуальних потреб кожного здобувача освіти.

Окрім того, важливим етапом є проведення емпіричних досліджень, які дають змогу оцінити ефективність різних моделей ПНТ в умовах української освіти. Такі дослідження допоможуть визначити, які моделі найкраще відповідають потребам вітчизняних освітніх закладів та студентів. Не менш

важливим є аналіз впливу гібридних моделей ПНТ на рівень задоволеності студентів і їхню конкурентоспроможність на ринку праці. Оскільки різні моделі можуть комбінуватися, їхній вплив на результат навчання потребує детального вивчення. Нарешті, майбутні дослідження мають зосередитися на вивченні ролі штучного інтелекту (ШІ) у створенні повністю індивідуалізованих навчальних траєкторій. Застосування ШІ може автоматизувати процес адаптації контенту, виявляти прогалини в знаннях і надавати персоналізовані рекомендації, що є важливим для максимальної індивідуалізації навчання.

Отже, ідея персоналізованих навчальних траєкторій (ПНТ) — це не так модний тренд, як необхідність осучаснення освітнього простору. ПНТ допомагають адаптувати навчання до індивідуальних потреб, інтересів і темпу кожного здобувача. Це особливо важливо в умовах, коли освітні системи постають перед непередбачуваними викликами.

Bykov, V. Yu. (2014). The educational environment of a modern university: A systems approach. *Information Technologies and Learning Tools*, 42(4), 1–13.

<https://doi.org/10.3340/ilt.2014.10.42.1>

Eriksen, H. S. (2017). Personalization of learning in the 21st century. *Journal of Learning and Development in a Digital Age*, 6(1), 12–25.

Gilbert, M. (2019). *Adaptive learning: A framework for personalized education*. New York: Routledge.

Hordynskyi, O. V. (2021). Project-based learning as a tool for forming professional competencies of future engineers. *Pedagogy and Psychology*, 3(1), 78–89.

Бех, І. Д. (2012). *Особистісно-орієнтоване виховання: концептуальні засади*. Київ: Либідь.

Гончаренко, С. У. (2011). *Український педагогічний словник*. Київ : Либідь.

Овчарук, О. В. (2010). *Компетентнісний підхід в сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи*. Київ: К.І.С.

Столяренко, О., Столяренко, О., Пінаєва, О., & Пінаєв, Б. (2025). Молодь і суспільство в умовах технократичних змін і перспективи гуманістичних тенденцій розвитку. *Педагогіка безпеки*, 10(1), 33–40. <https://doi.org/10.31649/2524-1079-2025-10-1-033-040>